

EESTI POLITSEILEHT

ADMINISTRATIIV-ÕIGUSLINE AEGKIRI.

Nr. 6 (216)

6. veebruaril 1926 a.

VI. aastakäik

Ilmub üks kord nädalas — igal laupäeval.
 Tellimise hind: aastas Mk. 1000.—
 poolaastas „ 500.—
 veerandaastas „ 250.—
 Siseministeriumile alluvatele asutustele ja nende ametnikkudele on tellimise hind:
 aastas Mk. 800.—
 poolaastas „ 400.—
 veerandaastas „ 200.—

Üksik number maksab Mk. 25.—

Tellimised — järgmise kuu esimesest päevast.

Avatud k¹ 29—¹/₂₃. Toimetaja kõnetunnid k. 12—1
 Toimetus ja kontor: Tallinn, Toompea lossis. Tel. 103

Kuulutuste hinnad:

¹ / ₁ lehek. Mk. 40 ⁰⁰ .—		¹ / ₄ lehek. Mk. 1000.—
¹ / ₂ „ „ 2000.—		¹ / ₈ „ „ 500.—
¹ / ₃ „ „ 1350.—		¹ / ₁₆ „ „ 250.—

Tunnistuste kaotuste kuulutused Mk. 100.—

Lehe eesküljel 75⁰/_o, tekstis 100⁰/_o kallim.

Adressi muutmine 30 mk.

Adress kirjade jaoks: Tallinn, Postkast nr. 338.
 Jooksev arve Eesti panga Tallinna osak. nr. 543

Sisu: 1) Eugen Maddison, Riigikogu liigete tasuta sõidu seaduse puhul. 2) Poliitilisest kuritegevusest. 3) Dr. V. Namõslovsky, Uus kriminaalpolitsei organisatsioon Saksamaal. 4) Tallinna linna politsei asutamine ja arenemine. 5) Tapmine ja kultuurriigid. 6) Ametlik osa. 7) Väljamaalt. 8) Küsimused ja kostmised. 9) Kuulutused.

Riigikogu liigete tasuta sõidu seaduse puhul.

Eugen Maddison.

„Riigi Teat.“ nr. 197/198 22. detsembrist l. a. on avaldatud Riigikogu poolt 18. detsembril vastuvõetud Riigikogu liigete tasuta sõidu seadus. Seadus ise lühikene, kaheparagrahviline, kuid ta väärrib siiski, et tema juures peatuda. Teatavasti kõneleb meie põhiseadus järgmist keelt: „Põhiseadus on vankumatuks juhiks Riigikogu ning kohtu ja valitsuse asutuste tegevuses“ (§ 86).

Kahjuks tuleb konstateerida, et meie seadusandluse kogu väga harva tuletab endale seda meele. On olnud üksikud juhtumised, kui ta seda on teinud, kuid harilikult kõneleb ta enda keelt. Ja isegi neil juhtumistel, kus ta seda on teinud, on ta talitanud, nagu venelased ütlevad „больше для отвода глазъ“. Näiteks, oli kord kõne all küsimus, kas on kooskõlas põhiseadusega teatava seaduse maksmapanek tema

vastuvõtmisega. Võtsin ka sõna ajakirjanduses („Päevaleht“ nr. 284 l. a.), näitasin, et see ei ole kokkukõlas põhiseadusega. Kuid kõnelemine jäi kõnelemiseks, sest meie seadusandlus käib endist rada (v. 18. detsembril l. a. Riigikogu poolt vastuvõetud „Esimeselt Venemaa juurdeveo raudteede seltsilt“ Eesti Vabariigi piirides olevate raudteede riigile väljaostmise seaduse muutmise seadus, „Riigi Teataja“ nr. 197/198 — 1925. a.). Iseäranis tähelepanuväärne on see asjaolu, et tähendatud raudteede väljaostmise seaduse muutmise seadus ja Riigikogu liigete tasuta sõidu seadus võeti vastu ühel ja samal päeval, samuti see asjaolu, et ka tasuta sõidu seadus taheti „kiirendatud korras“ maksma panna, ja seda samal ajal, kui vaielduse all oli küsimus — kas seadus ise on kooskõlas põhiseadusega. Võttes sõna

tähendatud seaduse puhul, tahaksin peatuda just viimase küsimuse juures. Mäletatavasti kõnelesid eelnõu vastu rkl. A. Jõeäär, V. Hasselblatt, O. Strandmann, J. Jans j. t., kes kõik leidsid, et eelnõu ei ole kooskõlas põhiseadusega, nimelt § 51, mis kõneleb: „Riigikogu liikmed saavad sõiduraha ja tasu, mille suurus määratakse kindlaks seaduses ja mida Riigikogu võib muuta ainult järgnevate Riigikogu koosseisude kohta“, tähendades selle juures, et esimene Riigikogu on selgesti oma taht avaldanud, et praeguse Riigikogu liigetel prii sõitu raudteel ei tohi olla (A. Jõeäär). Nagu teada, tähendab Riigikogu poolt 8. märtsil 1923. a. vastuvõetud Riigikogu liigete tasu ja sõiduraha seadus („Riigi Teataja“ nr. 43 — 1923. a.), et „Riigikogu liigetele makstakse sõiduraha oma valimisringkonnast Riigikogu istungjärgule ja tagasi“ (§ 4).

Minnes üle kõne all oleva seaduse juure, juhin kõige pealt tähelepanu ühe tehnilise puuduse peale — nimelt selle peale, et seaduse pealkiri on laiemas sisuga, kui seadus ise: pealkiri kõneleb Riigikogu liigete tasuta sõidust üldse, kuna seadus ise Riigikogu liigete tasuta sõidust riigi piirides riigi päralt olevatel laevadel ja raudteel. Mis puutub seadusse enesse, siis leian, et see ei ole vastolus põhiseaduse ega ka eelpooltähendatud Riigikogu liigete tasu ja sõiduraha seadusega. Millest kõneleb põhiseadus? Ta kõneleb, et Riigikogu liikmed saavad sõiduraha ja tasu, mille suurus määratakse kindlaks seaduses ja mida Riigikogu võib muuta ainult järgnevate Riigikogu koosseisude kohta (§ 51). Mis see tähendab? See tähendab, et Riigikogu liikme töö ei ole tasuta, ta saab iga sammu eest, mis ta teeb, kui rahvasaadik, seaduse üldvõlitusel (näit., võtab osa Riigikogu üldkoosolekutest) või Riigikogu erivõlitusel (võtab osa komisjonide tödest jne.), eriseaduses ettenähtud tasu, ja peale selle, kui tähendatud tegevus on seotud sõidukuludega, näit. väljasõidu puhul, ka sõidu- (mina ütleks komandeerimis-) rahad. Järjekult, siin on tegemist tasu ja sõidurahadega ametlike tegevuse eest, ja ainult nende kohta on maksev põhiseaduse keeld (võib muuta ainult järgnevate Riigikogu koosseisude kohta). Kuid Riigikogu liigete ta-

suta sõidu seadus kõneleb Riigikogu liigete tasuta sõidust riigi piirides riigi päralt olevatel laevadel ja raudteedel, s. t. soodustusest riigi varanduse tarvitamise suhtes, soodustusest, mida võiks ette näha liikumisühenduste seaduses või isegi riigiteenistusseaduses, niisama võiks ka passi-seaduses ette näha, et Riigikogu liikmed väljasõidu puhul väljamaale tarvitavad ministeriaal- (amet-) passe, mis, teatavasti, passi ja viisumite maksudest vabad, ja see soodustus ei ole mingisuguses ühenduses Riigikogu liikmete tegevuse võitõega, mille eest ta on õigustatud tasu ja sõiduraha saama, see on soodustus temale, kui Riigikogu liikmele. See soodustus võib temale kuuluda ka sel juhtumisel, kui ta ei ole õigustatud saama mitte üht penni oma tegevuse eest (näit., kui ta koosolekutelt puudumise tõttu igakuulisest tasust ilma jääb). Ei ole see soodustus põhiseadusega keelatud, nagu ei oleks ka keelatud samasugused soodustused ravitsemise või riigi päralt olevate suvimajade tarvitamise asjus suve hooajal. Neid soodustusi ei kindlusta põhiseadus Riigikogu liigetele, kuid ta ei takista ka nende sisseseadmist.

Mis puutub lõpuks sellesse, et Riigikogu liigete tasu ja sõiduraha seaduse järgi makstakse Riigikogu liigetele sõiduraha oma valimisringkonnast Riigikogu istungjärgule ja tagasi, siis ei tähenda see midagi muud, kui seda, et need sõidud on Riigikogu poolt tunnustatud ametsõitudeks, mille eest riik on kohustatud kõik sõidukulud kandma (näit. sõidurahad eralaeval või raudteel, omnibusil, post- või küüdihobuste tarvitamise eest jne.). Riigikogu liigete tasuta sõidu seadusega on aga ainult üles seatud põhimõte, et Riigikogu liigetel on riigi piirides prii sõit riigi päralt olevatel laevadel ja raudteedel, aga kas riigil neid laevu ja raudteesid üldse on, seda see seadus ei puuduta. Järjekult, kui neid ei ole, ei ole ka riigil mingisuguseid kohustusi Riigikogu liigete vastu, välja arvatud ainult eelpooltähendatud ametsõitude puhul.

Siin pean aga tähendama, et Riigikogu on senini ametsõitudeks tunnustanud ainult sõidud Riigikogu istungjärgule ja tagasi — kuna üldse Riigikogu liigete ametsõitude küsimus veel lahendamata.

Poliitilisest kuritegevusest.

J. S.

(6. järg.)

Kominterni, Profinterni ja teiste loetletud rahvusvaheliste kommunistlike kesksorganisatsioonide juhtnõõrid ja tegevuskava on ühine kõigi maade kommunistlikele organisatsioonidele, kuna viimaste taktika sarnaneb kommunistlikele liikumisele Eestis, kui tegevus, mis toimitakse juhitud ühisest keskkohast, ühede ja samade juhtnõõride ja korralduste põhjal.

Kõigele sellele tegevusele püütakse anda, tema õige sihi varjamiseks, tööliklassi vabastamise ilme. Praegusel kirjutusel pole sihiks anda ülevaadet tööliste olukorrast Venemaal, kuid päris eksimata võib kinnitada, et tööliklass Nõukogude Venemaal hoopis halvemas seisukorras on, kui välismaal, kus Komintern organiseerib tööliklassi „vabastamist“. Kui jälgida N. Venemaa ametlist ajakirjandust, selgub vastuvaidlemata, et Komintern ja Venemaa kommunistline partei omas kodus selle väljakuulutatud sihi teostamiseks leiaks õige laialise tööpõllu eest. See väide on toodud selleks, et kriipsutada alla kommunistlike liikumise sihi maskeerimist ja püüet näidata seda välismaal ideelise liikumise valguses.

Vaadeldes Kominterni ja Profinterni juhtnõõride ja korralduste täitmist välismaal, nende hulgas ka Eestis, näeme, misuguse energiaga on senini aetud kogu asja.

Selle energia põhjus selgub, kui tuleta me meeles Lenini tõendust, et Venemaa oktoobri revolutsiooniga algab maailma ajaloos uus, üleilmne revolutsiooni ajajärk. Selle arvamise peal baseerub kogu avaldunud energiline tegevus ja kõik kommunistide lootused.

Kommunismi juhtide kava järele pidi üleilmne revolutsioon algama kohe peale Vene oktoobri revolutsiooni ja lähematel aastatel pidid mõned suuremad Euroopa riigid, nagu Saksamaa, Itaalia, Poola jne., kommunismi võimkonnas olema. Esiatse vaatluse juures osutus see ka tõenäoliseks, sest majanduslike kitsikuste tõttu Euroopas näis revolutsiooni laine kasvavat. 1921. a. seisis Itaalia kodusõja lävel, ja kommunistid valmistasid võimu ülevõtmisele.

1923. a. teisel poolel tõusis revolutsiooniline liikumine oma haripunktile Saksamaal ja Bulgaarias, kusjuures kommunistid juba avalikult organiseerisid

sõjariistus väljaastumisi võimu haaramiseks. See aeg oli kommunismi tõusu kulminatsioonpunktiks Euroopas. Peale ebaõnnestunud väljaastumise katseid Itaalias, Bulgaarias ja Saksamaal, kui ka mujal, olid kommunistid sunnitud asuma illegaalsesse seisukorda, mispärast järsult muutus kommunistlike liikumise olukord rahvusvahelises ulatuses. Euroopa riigid hakkasid pikkamööda toibuma ilma sõja järeldest — majanduslistest raskustest ja keerulistest poliitilistest vahekordadest — ning ühes sellega kaotas kommunism pinna kavade teostamiseks. Mitte ainult partei lihtliikmed, vaid ka juhid hakkasid kahtlema kommunismi edukuses ja peatses üleilmse revolutsiooni tulemises.

1924. a. algas uus ajajärk kommunismi rahvusvahelises seisukorras. See ajajärk on rikas partei sisemiste konfliktide ja hõõrumiste poolest, mis kestab praegugi ja õige terava kuju omas hiljutisel partei kongressil.

Kolmandas Internatsionaalis endas, kui ka mitmete maade kommunistlikes parteides, tulid esile vastolud Lenini õpetuse, n. n. „leninismi“ vastu, vaatamata katsete peale seda opositsioonilist liikumist sumbutada, kõrvaldades selle juhte Kominterni juhtimiselt. Eriti tähelepanuväärt selle juures on asjaolu, et need lahkkelid Kominternis ja Venemaa kommunistlikes parteis algasid ja nende põhjuseks oli ja on see, et peale kodusõdade ja n. n. „sõjakommunismi“ ja blokaadi likvideerimist, kommunism osutus elujõuetuks. Seda tõendab selgesti vene talupoja, s. o. 80% kogu Venemaa elanikkudest, kommunismi mittepooldamine, kuna „küla kommunaade“ asutamine täiesti äpardus, sest need nõudsid riigilt rohkem toetust, kui ise suutsid produtseerida.

Arvestades Venemaa olukorraga ja linna proletariaadi kommunistlike osa ja talupoja teravate vahekordadega, seletasid leninismi vastase liikumise juhid (Trotski) avalikult, et ilma rahvusvahelise proletariaadi toetuseta ja enne „üleilmset revolutsiooni“, kommunismi on Venemaal võimata maksta panna, ja kuigi sel ajal leninismi pooldajad sundisid oma vastased vaikima, on viimasel Venemaa kommunistlikel partei kongressil mõlemate voolude esitajad omad osad pidanud ümber vahetama, ning n. n. „sõja-

kommunismi“ uuesti ellukutsumine on seekord ära jäänud. Kuidas see ümberhindamine meie riigivastase kuritegevuse peale mõju avaldab, näitab muidugi tulevik.

Mitte vähema tähtsusega üleilmsel poliitilise kuritegevuse areenil ja hädaohtlik kommunistlikele liikumisele pole ka opositsioonid välismaade kommunistlikes parteides.

Nii tekkisid lahkkelid Saksamaa ja Itaalia kommunistlikes parteides, kusjuures seal peale parempoolse voolu, erandina tegutses veel äärmiselt pahempoolne vool, kes ei tunnustanud Lenini õpetust, eitades peaaegalt kommunistide töötamist ametiühisustes, mis üheks tähtsamaks põhilauseks Lenini õpetuses. Saksamaa kommunistlikes noorsoo liikumises tekkisid neli iseseisvat harunemist, kes üksteisega teravas vastolus, mille tõttu „Kimi“ ettekirjutused ja otsused jäävad täitmata.

Prantsuse kommunistlikes parteis tekkinud opositsiooni juhid esinesid samuti avalikult Kominterni poliitika vastastena, kuna nad viimasel Prantsuse kommunistlike partei kongressil 18. oktoobril 1925. a. teatasid, et parempoolne opositsioon ka tulevikus võitleb kõige energilisemalt Kominterni poliitika vastu.

Inglismaa kommunistlikele parteile, kellel Inglismaal arvatakse ainult umbes 4000 liiget, oli tõesti ootamatu edu 57-al Trade-Unionide (ametiühisuste organisatsioonid) kongressil septembris 1925. a. Scarborough'is, kuhu selleks ajaks Venemaalt oli komandeeritud tähtsam kommunist Tomski, kuid järgneval tööliste kongressil Liverpoolis kaotasid kommunistid täiesti.

Norra ja rootsi kommunistlike liikumine on killustatud. Tegutsevad parempoolne ja pahempoolne vool, kes üksteisega vastolus.

Tsheho-Slovakkia kommunistlike partei on viidud sisemise opositsiooni tõttu peaaegu likvideerimiseni, millele aitas kaasa asjaolu, et üle poole partei liigetest olid läinud üle sotsiaaldemokraatide parteist, kes aga kommunistlike partei äpardumise tõttu lähevad sotsiaaldemokraatide poole tagasi.

Ameerika kommunistide hulgas on samuti lagunemine ja partei, mis ennegi oli väga nõrk, on sisemiste vastolude tõttu viidud peaaegu likvideerimiseni.

Samasugust ja samasisulist kriisi põevad ka kõigi teiste maade kommunistlike

parteid, ainult riikides, kelle piirid vastu N. Venemaad, on kommunistlikes parteides märgata elavat tegevust ja rohkem distsipliini Kominterni korralduste täitmisel.

Üldiselt võib aga 1924. ja 1925. aastaid märkida rahvusvahelise kommunistlike liikumise langemise järguks, mis iseloomustatud hulkade eemaldumisega kommunistidest ja sotsiaaldemokraatlike ja rahvuslike liikumise ridadesse üleminekuga ning kriisidega kommunistlike liikumise juhtide hulgas.

Sellele nähtusele põhjusi otsides, selatavad leninismi pooldajad Kominterni juhid oma kõnedes ja aruannetes, et üleilmsel revolutsiooni kordamineku lootused ei läinud täide, sest oleval alanud kapitali stabiliseerimise ajajärk, valitsevat reaktsioon ja kõvenevat demokraatism. Maikuul 1925. a. tähendas selle kohta Stalin kompartei Moskva organisatsiooni koosolekul: „Üleilmsel revolutsiooni liikumises valitseb praegusel momendil revolutsiooni mõõn. Kui kaua vältab see ajajärk, on raske väita, kahtlemata, igal juhtumisel on see kestev.“ — Sedasama kinnitasid ka Sinovjev ja Kamenev Kominterni ja kommunistlike partei koosolekutel oktoobris l. a.

Ühenduses selle olukorraga on Komintern valinud edaspidiseks tegutsemiseks uue taktika, mille põhitooniks on omal jõul Venemaal hoida alal maksvat kommunistlike korda. Selleks on kõik tähelepanu pöördud majanduslikele ülesehitamisele, kusjuures vene talupoega püütakse kaasa tõmmata selles töös ühistevgevuse kaudu.

Uueks propaganda abinõuks välismaadel kasutatakse sealsete tööliste organisatsioonide esitajate Venemaale kutsumisi õppereisideks, kus neid tutvustatakse ainult korrasolevate majanduslike ettevõtetega.

Edasi on asunud Vene ja välismaade kommunistlike parteide liigete kasvatamisele leninismi vaimus, või n. n. enamlustamisele, kusjuures Kominterni otsusel see kõigepealt tuleb läbi viia noorsoo hulgas. Siin peab see kasvamine algama juba kommunistlikes lastegruppides, misugused grupid on asutatud kõigis maades. Kommunistlike noorsoo organisatsioonide liigete (komsomoltsõ) peale panevad kommunistid kõik omad lootused. Samuti kästakse asuda tehastes ja töökodades, kui ka maatööliste hulgas kommunistlike rakukeste loomisele, tungida

ametiühisustesse ja kus avalikult võimata, seal maskeeritud kujul hulkasid oma järelle tõmmata „tööraha ühise väerinna loomiseks“. Samaks otstarbeks kasutada ka kultuurilised, sportlised ja majanduslised olemasolevad organisatsioonid.

Need on lühikeses kokkuvõttes kommunistide lähemad ülesanded poliitilise kuritegevuse jätkamiseks rahvusvahelises ulatuses, millede teostamise kulud kannab Komintern.

(Järgneb.)

Uus kriminaalpolitsei organisatsioon Saksamaal.

Dr. V. Namõslovsky.

Kriminaalpolitsei ümbermoodustamise eesmärgiks Saksamaal on politsei represiiivse ja eemaldamise tegevuse kontsentreerimine, mis sihitud kõige kardetavamate riigi- ning ühiskonnastaste kuritegude vastu, selle riigikaitse ala tsentralisatsiooni abil.

Juriidiliseks aluseks uuele organisatsioonile on kõigile Saksa riiki kuuluvatele riikidele sunduslik määrus 21. juunist 1922. a. Siseministri korraldusega 20. maist 1925. a. on see Preisimaal viidud ellu.

Arvesse võttes Saksa riigi erilist riiklist korraldust, kus iga üksik riik on täitsa rippumatu oma administratiiv-poliitilise võimu korraldamisel, teostatakse kriminaalpolitsei tsentralisatsiooni igas riigis iseseisvalt, kuna üksik-riiklised kr.-politseilised valitsused siiski ühele üleriiklisele politsei instituudile alluvad, kellel ülemjärelvalve õigus.

Sel viisil kuulub politsei ka üleriikliste korralduste hulka, ja praegune Saksa kr.-politsei tegutseb üksikute, paralleelsete, tsentraliseeritud organisatsioonidena igas üksikus riigis, kes siiski alluvad ja on esitatud ühes „üleriiklises politsei valitsuses“ (Reichskriminalpolizeiamt), kes omakord otsekohe allub üleriiklisele siseministrile.

Uuesti moodustatud krim.-politsei asutused üksikuis riikes kujunevad nagu võistlejateks kohalistele politsei võimudele, piirates oma aluses endist tegevusringi, kuid ühtlasi ka täiendades neid, olles rippumatu puhtterritoriaal õiguste suhtes.

Krim.-politsei territoriaal organisatsioonide tegevus sisaldab kaht ala:

1) võitlus sarnaste kuritegudega, mille tegevusala ei piirdu teatud kohaga, vaid laieneb suuremale maa-alale, ja

2) võitlus eriti raskete kuritegudega, mis ähvardavad seltskondlist julgeolekut.

Esimene kuulub territoriaal krim.-politsei võimupiiridesse, sest sarnased kuriteod ähvardavad otsekohe või kaudselt terve riigi julgeolekut või rikuvad rahu.

korda ja seltskondlist julgeolekut sel määral, et nad ei saa jääda puht kohaliseks nähtuseks. Kuivõrd asi puutub kuritegude vastu võitlemisse, mis eriti rängalt seltskondlist julgeolekut rikuvad, siis on sarnased asjad põhimõtteliselt kohaliku politsei hoolde jäätud, kes on kohustatud ette kandma igast sarnasest asjast territoriaal-kr.-politseile, kelle nõudel, või prokuröörade või riiklise kr.-politsei valitsuse käsul toimetab uurimist ja juurdlust.

Kuritegude hulka, mis eriti raskelt seltskondlist julgeolekut rikuvad, kuuluvad:

a) riigivastased kuriteod ja üleastumised ja nimelt: riigi äraandmine, sõjasaladuste väljaandmine, samuti kuriteod ja õiguserikkumised, mis ajutises riigikaitse seaduses 22. juulist tähendatud;

b) rasked kuriteod ja elukallalekipumised;

c) sarnaste isikute kuriteod ja seaduserikkumised, kellede tegevus kõigi eelduste põhjal ei piirdu teatava kindla maa-kohaga, nagu: murdvargad ja aferistid, võõrastemajade- ja taskuvargad jne.;

d) hästi kvalifitseeritud kuriteod, s. o. sarnased, mis nõuavad erilist vilumust ja erilisi teadmisi, näiteks: valerahategijad, kelmid, elukutselised suguviljahävitajad, süütajad, erilaadi sisse-murdumised jne.;

e) kuriteod, mis väga tülitavalt ja närveerivalt seltskondlise arvamise peale mõjuvad, nagu: ametalised kuriteod, anonüümkirjade abil shantasheerimine j. t.

Saksamaa uus krim.-politsei koosneb järgmistest asutustest:

I. Riikline kriminaalpolitsei valitsus (Reichskriminalpolizeiamt), asukohaga Berliinis. Tegevusala kogu Saksa riik; praegu ei tööta.

II. a) Territoriaal kriminaalpolitsei valitsused (Landeskriminalpolizeiamt) — iga Saksamaa osariigi kohta üks, alluvusega vastava osariigi siseministrile.

b) Territoriaal kriminaalpolitsei jaoskonnad (Landeskriminalpolizeistellen), mis

alluvad territoriaalsetele kriminaalpolitsei valitsustele.

Ülalnimetatud asutustest on üleriiklisel kriminaalpolitsei valitsusel nii järelvalve kui ka täidesaatev võim. Nii kuuluvad ühest küljest tema tegevuspiirkonda — järelvalve üksikute territoriaal kriminaalpolitsei asutuste tegevuse kooskõlastamise suhtes, teadete ja andmete kogumine riigikaitse kohta ja vastavate juhtnööride ja korralduste väljaandmine. Teisest küljest on üleriiklisel kriminaalpolitsei valitsusel õigus uurimise toimetust oma ametnikule ülesandeks teha, kui sündmus haarab korraga mitmeid riike. Neil juhtumistel töötavad nimetatud ametnikud käsikäes kohaliste (territoriaal) ametnikkudega, kui aga asi puutub neisse juhtumistesse, mis otsekohe- selt terve riigi olemasolule ähvardavad, toimetavad nad uurimist iseseisvalt.

Üleriiklise kriminaalpolitsei võimkonda kuulub ka ühenduse loomine välismaade kr.-politsei asutustega rahvusvaheliste kuritegijate jälgimiseks.

Territoriaal kr.-politsei asutustel on ka järelvalve iseloom ja nendele alluvad täidesaatevad orgaanid kr.-politsei jaoskondade näol, mis on laiali pillutud üle teatava riigi. Territoriaal kr.-politsei valitsused teostavad:

1) järelvalvet neile alluvate kr.-politsei jaoskondade üle;

2) vahetalitust neile alluvate orgaanide ja üleriiklise kr.-politsei asutuste vahel ja

3) kr.-politsei jaoskondade instrueerimist.

Olles järelvalve asutuseks, vastutab territoriaal kr.-politsei valitsus oma sise- ministri ees alluvate asutuste korrapärase töö ja ametnikkude vastava ettevalmis- tuse eest.

Viimasel ajal ellukutsutud Preisi kr.-politsei valitsus, endise „Polizeipräsi- diumi“ pärandus, on ühtlasi politseiliseks

luurekeskkohaks ja teostab järgmisi üles- andeid:

a) materjaalide kogumist, mis teeb kindlaks kuritegijate isikuid,

b) materjaalide korraldamist ja sel- gitamist järgmistes asjades: 1) riigi- pöörete katsed, 2) valerahade valmis- tamine ja levitamine, 3) elava kaubaga kauplemine, 4) võitlus pornograafiliste väljaannete laialilaotamisega, 5) ärakadu- nud isikute ja tundmatu surnukehade suhtes, 6) rahvusvaheliste kuritegijate ja petiste suhtes, 7) murdvargused võõraste- majades, kirikutes ja muuseumides, 8) va- lemängijate asjus ja 9) elukutseliste tasku- varaste asjus;

c) on jälgimise keskasutuseks;

d) on kogu Preisimaa jaoks statistika bürooks kriminaal asjus.

Ühenduse tarviduse tõttu välisriikidega rahvusvaheliste kuritegijate jälgimise ja otsimise suhtes, on Preisi kr.-politsei valitsus volitatud kirjavahetust pidama ja võib tarbekorral otseteed pöörata välja- maa politsei võimude poole.

See uus kr.-politsei organisatsioon peab ka poliitilise politsei ülesanded üle võtma ning on ühendatud juba olemasole- vate piiripolitsei asutustega.

Preisi kr.-politsei valitsusele alluvad järgmised kr.-politsei jaoskonnad: 1) Kö- nigsbergis, 2) Berliinis, 3) Stettinis, 4) Piilis, 5) Breslaus, 6) Gleivitzis, 7) Mag- deburgis, 8) Hallis, 9) Erfurtis, 10) Vese- r- mündes, 11) Kölnis, 12) Altonas, 13) Han- noveris, 14) Reclinshausenis, 15) Dort- mundis, 16) Kasselis, 17) Frankfurtis Maini äär., 18) Visbadenis, 19) Elber- feldtis, 20) Barmenis, 21) Essenis, 22) Kiilis ja 23) Aachenis.

Need jaoskonnad on kohaliste politsei presiidiumidega ühendatud, välja arvatud Piili jaoskond, mis kohalise piirivalve asutuse külge liidetud.

Tallinna linna politsei asutamine ja arenemine.

Peale okupatsioonivägede Eestist lah- kumise — 13. nov. 1918. a. — asuti viibi- mata politsei kujundamisele. Esimeseks miilitsa ülemaks oli härra A. Hellat, keda juba 1917. a. linna miilitsa ülemaks valiti ja kes sel kohal oli kuni okupatsiooni al- guseni. Tuli okupatsiooniaegsetelt polit- sei-asutustelt ja ametnikkudelt inventaar ja asjaajamine üle võtta, mis kohe sündis, kui jaoskonna ülemad kohtadele määrati. Võeti ametisse ka teisi välisametnikke ja

organiseeriti kantselai. Terve see ame- tisse määramine sündis nii kiirelt ja osku- sega ainult selle tõttu, et A. Hellat'il poli- tseiteenistuses olid head kogemused ja et temal läks korda teenistusse võtta en- disi miilitsa ametnikke ja teenijaid. Esimene Eesti Vabariigi politsei formee- riti väga kiirelt ja tema tegutses juba esi- mesel iseseisvuse päeval.

Esimesteks miilitsa ülema abilisteks olid Erich Grossberger ja August Müris-

taja, mõlemad astusid 13. novembril 1918. aastal teenistusse. Esimene neist ei saanud kuigi kaua miilitsas teenida, sest oli sunnitud sealt juba 10. veebruaril 1919. aastal sõjaväkke astuma, ka teine ei olnud kaua miilitsa teenistuses, lahkudes sealt omal palvel 15. augustil 1919. aastal.

Esimesed jaoskonna ülemad Tallinnas olid: 1. jaoskonnas Kanter, 2. jaoskonnas L. Kuusik, 3. jaoskonnas Reindorf, 4. jaoskonnas Kallismaa, 5. jaoskonnas Hiis, 6. jaoskonnas Paas.

Lühikest aega töötas ka sadama jaoskond R. Raudsepp'a juhatusel ja likvideeriti mitmesugustel põhjustel 1. märtsil 1919. a. Hiljem aga mõni aeg peale selle kutsuti sadama jaoskond jälle uuesti ellu ja uueks jaoskonna ülemaks määrati A. Uibopuu.

Miilitsa juhtideks, hiljem nimetatud politsei ülemateks olid: August Liit 17. XI. 1918. a. kuni 4. II. 1920. a., V. Palitser 4. II. 1920. a. kuni 1. XI. 1920. a., H. Kuben 1. XI. 1920. a. kuni 20. IV. 1921. a., Rudolf Saar 20. IV. 1921. a. kuni 12. XII. 1924. a. ja Oskar Tolmoff 1925. a. 7. II. kuni linna politsei kui iseseisva üksusena töötava politsei ühendamiseni Harju maa-

konna politseiga Tallinna-Harju prefektuuriks.

Likvideerimise ajaks oli Tallinna linna politsei kõrgemate ametnikkude koosseis kujunenud välja järgmiseks ligilisatud ülesvõtte järele:

Istuvad vasakult paremale: reservi ülem E. Freudenstein, 5. jaoskonna ülem E. Miller, politsei ülema abi L. Kane, politsei ülem O. Tolmoff, politsei ülema abi V. Sihle, sadama jaoskonna ülem H. Eller, 2. jaoskonna ülem K. Podratsik.

Seisavad esimene rida vasakult paremale: 4. jaoskonna ülema k. t. O. Sadov, reservi ülema abi J. Seren, 6. jaoskonna ülem P. Grünberg, 3. jaoskonna ülem A. Reindorf, 1. jaoskonna ülem A. Plink, teravhoiu jaoskonna ülem J. Miikmann, 5. jaoskonna ülema abi V. Lüdimois.

Seisavad teine rida vasakult paremale: sadama jaoskonna ülema abi A. Loorberg, 1. jaoskonna ülema abi Telliskoplis M. Pikk, arestimaja ülem A. Schönrock, 6. jaoskonna ülema abi J. Kermann, 3. jaoskonna ülema abi A. Jansen, 2. jaoskonna ülema abi B. Malter, 3. jaoskonna ülema abi Lasnamäel E. Känd, 1. jaoskonna ülema abi K. Grenzmann.

Tapmine ja kultuurriigid.

Ameerika Ühisriikide ajakirjandus pühendab viimasel ajal erilist tähelepanu kuritegevuse tõusu ja selle põhjuste küsimusele Ühisriikides. Nii kirjutab „The Literary Digest“ muu seas, et kuritegude alatasa tõusev, kohutavalt suur arv on raskeks etteheiteks Ühisriikide valitsusele, kuid veel kurvem on süüdistus, nagu ei paneks Ühisriikide kodanikud suuremat rõhku sellele etteheitele, et selle peale isegi vaadatakse võib öelda muigavalt; harilik kodanik ei näe, kirjutab tähendatud leht, põrmugi vaeva selle üle, kuidas kõrvaldada võimatuks muutuvat olukorda, mis on kujunenud tõsiseks hädaohuks tervele rahvale, tema ei mõtle parandusabinõude peale, teda ei huvita see küsimus. Inimeste ükskõiksus on kõigile teada ning igal kohtuistungil võib tähele panna, kui vähe austab seadusi meie noorsugu ja kui vähe austust tunnevad nende vastu kodanikud üldse avalikus elus. Kui aga jälgida seaduste nõrgale läbiviimisele ja maksmapanemisele, siis saame aru, mispärast meie seisame üle maailma esimesel kohal tapmiste suhtes ja samuti ka teiste kuritegude osas, mis on ühenduses vägivallaga. Kõigest sellest siis tulebki, et ajalehtedes ilmuvad teated toimepandud mõrtsukatööde kohta laialt ja kuni viimaste peensusteni kirjeldatuina, teated ilmuvad sama täpsusega nagu loomade turuhindade tabelid; sellega — see aga on väga iseloomustav — on seletatav asjaolu, et valitsus tellis 3000 eriliselt konstrueeritud soomusautot, mis on määratud postiveoks, ja et nende autodega kõikusugi katseid tehti, et järele proovida, kas nemad ka vastavad meie aja nõuetele; selleks palgati inimesi, kes pidid etendama röövlite osa ning autodele mitmesuguste sõjariistade abil kallale tungima. Umbes nii iseloomustab ülaltähendatud leht kokkuvõetult olukorda, mis viimasel ajal Ühisriikides on hakanud valitsema. Seda pilti täiendavad veel sõnad, milledega pööras New-Yorgi ülemkohtu liige J. Talley ühe noorema õigusteadlase poole viimase ametisse astumisel. Tuntud kohtunik seletas selle juures umbes järgmist. „Teie astute kõige suurema ja vanema Ühisriikide kohtuasutuse teenistusse silmapilgul, kus meie riigi kohta võidakse öelda, et see kõige taltsutamatum riik on üle ilma. Teie näete, et sarnast etteheidet tehakse täie õigusega. Suurem osa kavalatest ja hulljulgetest kuritegijatest on poisikesed.

Teid saab rõhuma see teadmine, et kaugetelt üle poole kohtualustest on isikud, kes on vähem kui 20 aastat vanad. Ja see teadmine on kõige rängemaks ja kurvemaks probleemiks teie elus.“ Talley ise on üks vanematest kohtunikudest ülemkohtus ja on kahtlemata väga palju oma elus näinud ning kuritegijate üle kohut mõistnud. Tema jutustab sellest pikemalt „Herald Tribune“ veergudel, kõneledes nii mõnestki juhtumisest oma elus ja neist põhjustest, mis kuritegevusele viivad. Mitmed tema poolt toodud arvud on õige huvitavad.

Talley arvamisel pannakse igal aastal Ühisriikides toime 10.000 tapmist — see arv olevat veel arvatavasti liig madalalt võetud. Üks teadlane olevat välja arvanud, et aasta jooksul Ühisriikides tapetud isikute hauakünka pikkus olevat vähemalt 20 miili, kui tapetuid üksteise kõrvale maha matta ja kui iga haua jaoks arvata 10 jalga. Kui mõrtsukatööde arv järgmise kümne aasta jooksul samasuguseks jääb (ning vähenemist pole praegu vähemalt ette näha), saaksime hauakünka, mille pikkus oleks 200 miili! Väga iseloomustavaks on valitsevale olukorrale see asjaolu, et kinnitusseltsid on murelikuks muutunud tapmiste arvu kasvamise jälgimisel — seltsid on mures nii, nagu oleks lahti puhkenud mingi külgehakkavate haiguste epideemia. Talley tähendab küsimuse kohta veel, et Metropolitan elukinnitusseltsi aruandes tähendatakse, et Ameerika Ühisriikides 12 korra enam inimesi tapetakse kui Inglismaal ja et eriti kohutav on olnud 1923. a.: kuna 1922. a. 100.000 isikust, kelle elu oli kinnitatud, ära tapeti 6,3, kasvas see arv 1923. aastal ühe kuuendiku võrra: 100.000 isikust langesid mõrtsukatöö ohvriks 7,3.

Dr. Hoffmann, Prudential elukinnitusseltsi statistika ametnik, avaldas mõne aja eest hoolega läbitöötatud tapmise aruande 1923. aasta kohta, milles on käsitatud mõrtsukatöö juhtumised 28 suuremas Ühisriikide linnas. Kokkuvõetult näitab see aruanne järgmist. Kõige pealt selgub, et Ühisriigid loetakse tapmiste arvu poolest riigiks, mille käes on rekord ja isegi sarnane rekord, mida teistel riikidel näib raske olevat nii pea lüüa. Ajakirjandus juhib tähelepanu sellele aruandele ja arvab, et ükski valitsus Ühisriikides ei tohiks temast mööda minna. 24 aasta jooksul on tapmiste arv neis linnades, mis on uuri-

mise alla võetud, kahekordselt kasvanud. Dr. Hoffmann jõuab võrdlevaid andmeid käsitades otsusele, et Inglismaal, kus umbes kaks korda on vähem elanikke kui Ühisriikides, tapmisi on toime pandud 200 ümber 10.000 vastu Ühisriikides; neid arvusi aluseks võttes tuleks välja, et Inglismaal tapetakse aastas 4 isikut ühe miljoni elaniku kohta, Ühisriikides aga 102! Üle terve Shotimaa, kus elanikkude arv on üle 5 miljoni, juhtus 1922. aastal kõigest 18 mõrtsukatööd. Nende arvude käsitajad hüüavad niisuguseid uurimise tulemusi vaadeldes: kas võib nüüd veel kahelda, et meie, s. o. Ühisriikide elanikud, oleme kõige verejanulisem rahvas maa-keral? Seda tõendavad veel järgmised statistilised andmed. Kümne aasta jooksul (1911 a. — 1921. a.) pandi keskmiselt tapmisi toime: Ühisriikides 7,2 — 100.000 isiku kohta, s. o. 100.000 inimesest langesid keskmiselt ühe aasta jooksul 7,2 mõrtsukatöö ohvriks, Kanaadas (Ontarios ja Quebecis) — 0,5, Inglismaal, Shotimaal ja Iirimaa 0,4 kuni 0,9, Austraalias ja Lõuna-Aafrikas 1,9. Siin on võrreldud ainult rahvad, kes keele, kasvatuse ja elukommete järele sugulased teine-teisega, on arvesse võetud ainult rahvad, kelle emakeeleks on ingliskeel. Kuid võrdlus ka teiste rahvastega ei paku sugugi teist pilti: Itaalias oli vahекord 3,6, Hispaanias 0,9, Norras 0,8, Hollandis 0,3 ja Shveitsis isegi 0,2.

Tähendab, järeldab ajakirjandus. on Ühisriigid tõesti kõige verejanulisem riik maailmas. Sellele lisaks tuleb veel teine asjaolu, mis kahtlemata loob samasugust rõhuvat meeleolu. Kui nimelt kõrvale jätta tapmisi ning uurida teiste raskete, vägivallega seotud kuritegude arvu, kõigepealt röövimiste ja murdvarguste arvu, siis näeme et võrdlevad andmed Ühisriikide ja teiste kultuurriikide kohta veelgi halvemat pilti näitavad Ühisriikide suhtes, vahекord muutub veel halvemaks Ühisriikide kahjuks. Sama kohtunik Talley, kellest juba oli jutt, uuris ka teiste raskete kuritegude küsimust, võrdles saadud andmeid teiste riikide statistiliste kokkuvõtetega ning jõudis otsusele, et 1921. a. tervel Inglismaal toime pandi 95 röövimist, New-Yorgi linnas üksi aga 1445

ja Chicagos isegi 2417 röövimist. New-York ja Chicago on sellepärast eriliselt nimetatud, et need linnad suuremad ja tähtsamad Ühisriikides on ja mitte sellepärast, nagu oleks röövimiste juhtumiste rekord Ühisriikides nende käes. On olemas kohti, kus tähendatud kuritegude arv veelgi suurem on — vähemalt võrreldes elanikkude arvuga. Kui 1922. ja 1923. a. toime pandud röövimiste arvu lähemalt uurida, siis näeme, et mõned linnad kaugelt New-Yorgi ja Chicago ees sammuvad. Samasugune on lugu ka tapmistega. Et mõrtsukatööde arv täpsem on ja samuti annab umbkaudset pilti raskete kuritegude kohta Ühisriikides üldse, siis võttis linnade võrdlemiseks raskete kuritegude suhtes Talley aluseks tapmiste arvu. New-Yorgis tapeti 100.000 elaniku kohta aastas 5,5 isikut, Chicagos — 12,7. Viimane arv — olgugi et see üle kahe korra suurem kui New-Yorgis — pole veelgi suur, kui võtta tapmiste arvu, näiteks, Memphis linnas (Tennessee osariigis), kus vahекord on 66,2 ehk Nashville's (34,7) ehk New-Orleanis'is (25,5), Louisville'is (24,4) ning St. Louis'is (21,5). Isegi Ühisriikide pealinnas, Washingtonis, pannakse rohkem tapmisi toime kui New-Yorgis ja Chicagos, vahекord on seal 13,3. Arusaadavalt püütakse nende andmete põhjusi selgitada, et siis ebanormaalse olukorra muutmise kasuks midagi ette võtta. Osalt olevat süüdi liig hooletu ja nõrk seaduste käsitamise ning maksmapanemise viis, osalt olevat ametnikud liig vastutulelikud ja pehmed, kuid see ei ole vah peapõhjuseks. Kõige pealt olevat rahvas ise liig ükskõikne seaduse ja nende läbiviimise vastu ja teiseks puuduvat kodanikkudel igasugune seaduste austamine, sarnases mitteaustamise õhkkonnas aga kasvab üles noorsugu, keda ei õpetadagi seadustest lugupidamisele. Viimastel aastatel võib tähele panna, nagu seletavad mõned ajalehed, et isegi vannutatud mehed ei näita lugupidamist seaduste vastu, vaid ümberpöörduvalt, avalikkudel kohtuistungitel maksvate seaduste üle nalja heidavad ja asjaoludele, mis räägivad kohtualuse vastu, ei pööra mingit tähelepanu, millega siis seletatav suur õigeksmõistetute arv.

Ametlik osa.

Käsu kiri 2. veebr. s. a. nr. 6, sise- ministeeriumile:

Ministeeriumi kesk- ja alluvates asutustes ei tarvitata vene tähtede transkribeerimisel ühtlast süsteemi, mis raskusi sünnitab kirjavahetuste aktidest otsimisel tähestiku järele; nii kirjutatakse, näiteks, vene täht „ж“ mõnes asutuses „sh“, mõnes „zh“ ja mõnes „z“. Kirjaviisi ühtlustamiseks tarvitusele võtta järgmine Akadeemilise Emakeele Seltsi ja Eesti Kirjanduse Seltsi poolt soovitatud kirjutamise viis:

з = z, ж = ž, ш = š, щ = štš, ч = tš,
ц = ts, ий = ii (sõna sees) ja i (sõna lõpul),
е въ = ev; ъ jääb transkribeerimata.

Politseidirektori käsu kiri 2. veeb- ruarist s. a. nr. 4:

Siseministeeriumi juure arvatud politsei peavalitsuse ülemääralsed ametnikud politseikooli alal: õigusteadlane Herman Kruus, õigusteadlane Villem Daniel ja reserv-kapten Hugo Lepp ning kandidaat administratiivala kohtadele õigusteadlane Viktor Rotenbork on politseikooli juures katsekomisjoni ees 25. ja 27. jaanuaril s. a. politseiameti kutsetunnistuse saamiseks eksamid sooritanud. Tähendatud ametnikkudele Politseikooli ajutise korralduse § 35 p. 4 põhjal politsei teenistuse kutsetunnistused välja anda.

Siseministri resolutsiooniga 1. veebruarist s. a. on siseministeeriumi juure arvatud ülemäärane ametnik, reserv-kapten Hugo Lepp, kinnitatud Tallinna 4. jaoskonna politseikomissariks, arvates 1. veebruarist s. a.

Siseministri resolutsiooniga 30. jaanuarist s. a. on Lääne-Saare abiprefekti sekretär August Süda vabastatud ametist omal palvel, arvates 1. veebruarist s. a.

Kohtuministeeriumi määrus Tartu-Võru rahukogu ringkonna rahukohtunikkude jaoskondade tööpiirkondade muutmise kohta.

Viia üle: Alatskivi ja Peipsiäärne vald Mustvee jaoskonnast Tartu 5. jaoskonda ja Meremäe vald Petseri 1. jaoskonnast Petseri 2. jaoskonda.

Kohtuministeeriumi määrus Tartu-Võru rahukogu ringkonna Tartu kohtu-uurijate jaoskondade tööpiirkondade muutmise kohta.

Tartu-Võru rahukogu ringkonna Tartu kohtu-uurijate jaoskondade tööpiirkonnad

(„R. T.“ nr. 14/15 — 1924. a.) muudetakse järgmiselt:

Tartu 1. jaoskond: Tartu linn politsei 1. jaoskond, välja arvatud raekoda, raudteejaam, Veeriku linnaosa ja see osa politsei 1. jaoskonnast, mis on piiratud Uueturu, Aia, Vaksali, Maarjamõisa, Vallikraavi, Lossi ja Suureturu tänavaga kuni Kivisillani.

Selle jaoskonna tööpiirkonda kuuluvad ka Suureturu tänava paaris- ja Lossi, Vallikraavi ning Maarjamõisa tänava üksiknumbrid.

Tartu 2. jaoskond: Tartu linna politsei 2. jaoskond; politsei 1. jaoskonnast raekoda, Veeriku linnaosa ja see linnaosa, mis on piiratud Uueturu, Aia, Vaksali, Maarjamõisa, Vallikraavi, Lossi ja Suureturu tänavaga kuni Kivisillani; Ropka vald.

Tartu 3. jaoskond: Kallaste alev. Vallad: Kokora, Alatskivi, Vara, Kavastu, Luunja, Haaslava, Vesneri, Kambja, Krüüdneri (end. Vana-Prangli ja Veski vallaga), Kastre-Võnnu, Ahja, Vana-Kuuste, Vastse-Kuuste, Rasina, Mäksa, Tammistu ja Meeksi.

Tartu 4. jaoskond: Vallad: Kavidla, Ulila, Laiuse, Jõgeva, Vaimastvere, Laius-Tähkvere, Elistvere, Saadjärve, Sootaga, Härjanurme, Laeva, Puurmani, Kaarepere, Kuremaa, Tähtvere ja Vorbuse; raudteeliin Tartu maakonnas Tartust Tapa poole kuni Pedja jaamani; see osa Tartu linna politsei 3. jaoskonnast, mis on piiratud Raatuse ja Jaamamõisapoolse Puiestee tänava lõpuga.

Selle jaoskonna tööpiirkonda kuuluvad ka Raatuse tänava üksiknumbrid.

Tartu 5. jaoskond: Tartu raudteejaam Tartu maakonnas Tartust kuni Keeni jaamani (excl.); alevid: Elva, Otepää; Lutiku alevik; vallad: Vana- ja Vastse-Otepää, Palupera, Pilkuse, Pühajärve, Aakre, Aru, Luke, Pangodi, Hellenurme, Rõngu, Kirepi, Valguta, Uderna, Kongota, Kodijärve, Rannu, Meeri ja Päidla.

Tartu 6. jaoskond: Tartu linna politsei 3. jaoskond, välja arvatud see osa mis piiratud Raatuse ja Jaamamõisapoolse Puiestee tänava lõpuga; Mustvee alev; vallad: Raadi, Kudina, Saare, Roela, Palo, Ranna, Kasepää, Torma, Avinurme, Lohusuu ja Peipsiäärne.

Väljamaalt.

Londoni politsei koosseis.

Londoni politsei koosseis on praegu võrdlemisi väike, mille peale muu seas tähelepanu juhib Londoni politsei ülemkomissar Sir Villiam Horwood politsei tegevuse aruandes. Elanikkude arv kasvab Inglismaa suurlinnades ja kõige pealt Londonis väga kiirelt, kuid politsei koosseisude suurendamise peale ei mõelda selle juures. Londonis oli läinud aasta lõpul 18.514 mundrikandjat politseinikku ning 892 kirminaalpolitsei ametnikku, peale selle veel väikene arv naispolitseinikke. Ei tohi aga unustada, et Londoni elanikkude arv praegu juba veidi on üle seitsme miljoni. 1924. aasta jooksul said vigastada teenistuse kohuste täitmisel 457 politseiametnikku. Sarnane suur arv on, nagu seletavad politseinikud ise, seletatav seadusega, mis ära keelab politsei ametnikkudele sõjariistade kandmist. Teatavasti on Londoni politseinik varustatud ainult väikese nuiaga, mis kantakse taskus ja mida on lubatud tarvitusele võtta ainult tõsise hädaohu korral. Selget pilti saame Londoni politsei vastuturikkast tööst, kui meie omale ametnikkude ja kuritegijate arvude vahekorda ette kujutame: umbes 19.000 politseiniku vastu seisavad ümmarguselt 70.000 kuritegijat, keda 1924. a. registreeriti Scotland Yardis.

Advokaatide streik.

Rumeenia pealinna — Bukaresti — vannutatud advokaatide nõukogu otsustas mõne nädala eest üldist streiki alustada. Põhjuseks sellele õige omapärasele nähtusele, mis muidugi ei jäta sügavat mõju avaldamata ka kohtute tegevuse peale, olevat advokaatide seisuse mitteausamine ja isegi tagakiusamine mõne asutuse poolt ning samuti Rumeenia seadlusandluses valitsev kaos, mis on tekkinud shablooniliselt läbiviidud n. nim. ühtlustamise süsteemi tagajärjel.

Salakauba vedajate kavalused.

Praegusel ajal maksavad peaaegu kõikides Euroopa ja Ameerika riikides kõrged tollid, mis peavad ära hoidma mitetarvilikkude uhkusasjade sissevoolu, mis peavad kaitsma kodumaa tööstust ja põlupidamist ja mis lõpuks peavad olema tähtsamaks sissetuleku allikaks riigikassadele. Kõrged tollid aga suurendavad alati isikute arvu, kes salakauba veda-

mise abil katsuvad raha teenida. Sellepärast ongi meie päevil elukutseliste salakauba vedajate arv ennenägemata suureks kasvanud. Selle juures mõtlevad kuritegijad ikka uusi ja uusi kavalusi välja tolli- ja teiste asutuste ametnikkude petmiseks. Muidugi teevad vilunud tolliametnikud aja jooksul kõik kavalused avalikuks. Ametnikkudel tuleb tegemist teha kahe salakauba vedajate liigiga: esimesse kuuluvad kõiksugused reisijad, kes juhuslikult üle piiri sõidavad ja katsuvad mõnda asja salaja üle piiri toimetada. Seesugused isikud pole kardetavad ja nende tegevus suuremat kahju ei sünnita. Hoopis rängem on võidelda muidugi elukutseliste kontrabandistide vastu. Inglise tolliasutuste tegevuse ülevaates jutustatakse muu seas ka mõnest kavalusest, mida tarvitavad ja tarvitavad salakauba vedajad. Õige tihti katsutakse kõrgete kontsade abil, mis seest muidugi tühjad, kokaiini üle piiri toimetada. Et daamid armastavad üle piiri minekul ühe paari siidi sukkade asemel neli või viis paari kanda, on tolliametnikkudel hästi teada, kes aga harilikult ühe silma kinni pigistavad. Järelevaatust toimetatakse siis, kui kellegi isiku kohta on olemas kindel arvamine, et tema salakauba vedamisega järjekindlalt tegemist teeb. Niisuguste isikute hulka kuulus keegi küürakas vanamees, kes võrdlemisi tihti üle piiri käis. Kui otsustasid tolliametnikud tema küüru veidi lähemalt vaadelda, siis selgus, et see täidetud oli kalliskividega, lõhnaõlidega ja tubakaga. Teine salakauba vedaja peitis kokaiini varvaste vahele. Keegi daam avas kord kohvri ja näitas ametnikkudele ette ühe lahtitehtud lõhnaõli pudeli. Kõik oli korras ning daam lasti läbi. Seal pani üks tolliametnikkudest korruga tähele, et daam kõvasti lonkab. Järelevaatusel tuli ilmsiks, et ettevõtlik daam oli omale selga pannud viis siidi kleiti ja kümme paari siidisukke. Mantlis leidis peale selle veel rida asju, mis kuulusid tolli alla, nende asjade väärtus oli umbes paarsada tuhat marka — ei saa imeks panna, et inimene, sarnast koormat kandes, lonkama hakkas. Viimasel ajal on vastavad Inglismaa võimud hakanud erilist tähelepanu pöörama sigarettidele, sest aja jooksul on selgunud, et sigarettide kestades tihti salakauba — kokaiini on. Ka tsilindrites härrad äratavad harilikult tollimeeste kahtlust, sest tsilinder on „riist“, millesse väga palju

asju võib hästi ära mahutada. Kuid arusaadavalt ei jõua ametnikud kõikide kaaluste peale nii ruttu tulla, kui see vaja oleks, ning mõnikord saab ainult juhus salakauba vedajate äraandjaks. Nii reisis keegi hästi riidetud daam palju Inglismaa ja mannermaa vahet; ametnikud kahtlustasid teda küll salakauba vedamises, kuid neil ei läinud korda teda tabada. Naisterahval oli alati kaasas väikene toakoer, kes tema süles istus. Kord hakkas koer parajasti siis, kui tolliametnikud reisirijate asju revideerisid, kõhima — ja koera suust kukkusid välja kõrgehinnalised kalliskivid. Naisterahvas oli nimelt koera dresseerinud, kes kalliskivid nii kaua suus hoidis, kui tolliametnikud lähedal olid.

Passivabrik Prantsusmaal.

Valenciennes linnas, Prantsusmaal, läks politsei võimudel korda peale pikema aja otsimist ja uurimist avalikuks teha töökoda, milles valmistati võltsitud Poola passid. Esialgne juurdlus näitab, et see passivabrik kahtlemata kaua aega töötanud on; arvatakse, et tööd on tehtud kahe aasta jooksul või veelgi kauem. Konfiskeeriti rida aparate, milliste abil vale pitsatisid valmistati, trükimasinaid ja teisi abinõusid. Viisumi eest võttis vabrik 135 franki, valepass maksis 2000 franki — nagu näha, õige kõrge hind, mille tõttu politsei arvamiselt on, et passide ostjateks on olnud sarnased isikud, kellel igasugune võimalus puudus legaalsel teel Poolamaale pääseda. Kui palju passe üldse on valmistatud ja müüdnud, ei ole senini korda läinud täpselt kindlaks teha, kuid „äri“ raamatud, mis võrdlemisi korralikult peetud, selgitavad arvatavasti seda küsimust lähemal ajal. Raskem on muidugi kindlaks teha, kes nimelt töökoja abi tarvitas võõra riiki pääsemiseks — kuid ka selles suunas loodetakse Poola võimude abil selgusele jõuda.

Päevapildistamise võistlus politseile.

Saksamaa politsei- ja kriminaalseaduste ühing („Freie Vereinigung für Polizei und Kriminalwissenschaft“, Berlin W. 35) paneb toime Preisi siseministeriumi loal suurema võistluse päevapildistamise alal politsei elust. Päevapilta mõeldakse kasutada käesoleval aastal Berliinis ärapeetava politsei näituse jaoks. Ülesanne seisab selles, et ülesvõtteid teha politsei igapäevasest elust, näidata meie aja politsei kirjut ja rasket teenistuse elu, selgitada politsei keerulisi ja mitmekesiseid

ülesandeid. Võistlustest võivad osa võtta kõik politsei ametnikud, nii hästi Saksamaa kui ka teiste riikide ametnikud ja asjaarmastajad. Piltide sisu aga peab seisma lähemas ühenduses politsei eluga, peavad näitama iseloomustavaid jooni sellest elust, peavad huvitavaid silmapilke näitama teenistuse elust. Võib olla leidub ka meie politsei ametnikkude pe-rest isikuid, kes sooviksid osa võtta võistlustest — oleks väga hea ja soovitatav!

16 aastane juhusteotsija.

Cincinnati, Ameerika Ühisriikides, sündis hiljuti järgmine lugu, nagu teatab New-York Herald. Mõne nädala eest jõudis tähendatud linna keegi noor naisterahvas, nagu pärast selgus, 16 aastane koolilaps, kes on pärit Ohio osariigist. Naisterahval ei olnud muud kaasas, kui väike käsipakk — ja tshekiraamat. Jõudes Cincinnati linna, hakkas tütarlaps õige laia elu elama: läks kõige paremasse võõrastemajja, ostis omale auto, ehteasju, riideid, käis teatris jne. Kõik sisseostud makseti kinni tshekkidega ja samuti ka võõrastemaja ja teiste asutuste arved. Mõnikord ulatas väljakirjutatud tsheki suurus kuni 25.000 Inglise naelani (s. o. üle 45 miljoni E. marga). Varsti aga selgus, et neil üldse kusagil pangas jooksvat arvet ei ole ja et panka, milles pidi olema saladuslik jooksev arve, üldse olemas ei olegi. Naisterahvas arreteeriti ja saadeti Ohio osariiki, kuna valetshekkidega ostetud asjad aresti alla pandi müüjate kahjude osaliseks katmiseks.

Alaealiste kuritegijate salk.

Viini politseil läks mõne aja eest korda kahjutuks teha ühte suuremat kuritegijate salka, mis koosnes ainult alaealistest — koolikäivatest lastest ja mille tegevusse kaudselt segatud ka laste vanemad. Lapsed tegutsesid ühe 12-aastase poisikese juhatusel ning panid väga palju vargusi ja murdvargusi toime. Valevõtmete ja kangide ning teiste elukutseliste murdvaraste tööriistade abil varastati turukauplused ning väiksemad ärid tühjaks. Mis selles loos on kõige kurvem ja iseloomustavam praeguse aja kõlblusele — on asjaolu, et lapsed meelitasid seadusvastastele tegudele nende vanemad. Linnajagu, kus elavad kuritegijad, kuulub kõige vaesemate ja mahajäänud linnaosade hulka Viinis. Ametvõimud käisid muu seas ka salga juhi või õigemini tema vanemate korteris: ühes toas elas kaks perekonda ühes viie

lapsega, vanemad olid kõik töötä, ruumis leiti veel kõiksuguseid loomi: koeri, kassid, lindusid, konnasid jne. Kuritegija ema on joodik, kes kõik raha, mis poeg murdvarguste toimepanemise tagajärjel koju tõi, alkoholiliste jookide ostmiseks ära tarvitas. Kui poeg rahata või müümiseks kõlbulikkude asjadeta koju ilmus, löödi teda; nii pea aga kui tema rahaga tuli, osteti selle eest kohe joovastavaid jooke ning korteris algas üldine joomine, millest osa võtsid ka noored, mis seni kestis, kui kõik — ka kõige nooremad purjus olid. Pole ime, et lapsed, kes rohkem teavad ja rohkem on näinud ja kuulnud asju, mida teised nende vanused ei teagi, et nemad on toime pannud midagi halba, midagi, mis on karistamisväärne. Kui noored kuritegijad kuriteo kohal söögikraami leidsid, sõid nemad toiduained harilikult ära ja jõid õllevaadid — kui neid juhtus kusagil olema, tühjaks. Koolis

vahetati varastatud asjad teiste vastu ümber, osa rahast kulutati piletite ostmiseks kinodesse. Kõige suurema heameelega varastati mänguasju, kuid neid ei viinud nad kunagi koju, samuti ei müüdud neid kunagi ära, vaid kasutati neid selleks, milleks nemad määratud — mängimiseks. Vahi alla võetud lastel oli kõigil erandita arusaamata, miks võõrad isikud neid on kinni võtnud ja neile oli raske selgeks teha, et nemad on tegusid toime pannud, mida toime panna ei tohi. Suurem osa lapsi arvab, et murdvargused pole muud olnud, kui harilik mäng, mida koolis ka mängitakse: röövel ja kordnik. Lapsi toimetatakse alaealiste kohtu ette, kuna vanematel tuleb aru anda harilikus kohtu korras. Arvesse võttes laste noorust, loodetakse neid veel kasvatada seltskonnale kasulikus vaimus, mida arvatakse aga kätte saada ainult selle läbi, et neid vanematest täitsa lahutatakse.

Küsimused ja kostmised.

H. V. Küsimus.

„Eesti Politseilehe“ nr. 51/52 — 1925. a. küsimuste ja kostmiste osas on puudutatud väga tähtsat küsimust, nimelt mitmesuguste tunnistuste väljaandmist ja allkirjade tõestamist politsei poolt. Vastusest selgub, et konstaablil ei ole õigust allkirja tõestada ka mitte ühekordsete volituste peale. Niisama pole ka konstaablil õigust kodanikule, kes oma dokumendi kadumise üle avalduse teinud, selle üle õiendust välja anda.

Kui konstaabel ei või allkirja tõestada posti pealt mõnekümne marga väärtuslise tähtsaadetise kättesaamiseks, kuidas võib tema siis allkirja tõestada hobusepassidel hobuse müügi korral? Hobusepasside registreerimine maal laatadel on konstaablile suur töö. Kas konstaabel on õigustatud hobusepasse registreerima või ei kuulu see tema kompetentsi?

Vastus. Hobusepasside määruse („Riigi Teataja“ nr. 187/188 — 1920. a.) § 3. kõneleb, et „allkirjad peavad politsei või vallavalitsuse esitaja poolt kinnitatud olema“. Järjekult käesoleval juhtumisel on konstaabel, kui ta selleks esitajaks määratud, õigustatud ja kohustatud tähenatud ülesannet täitma.

Nr. 29. Agent. Küsimus. Teenisin kriminaalpolitsei välisagendina. Esimese kolme kuu teenistusaja eest ei makstud minule välispolitsei ametnikkudele maksetavat riideraha (käesoleval juhtumisel 900 marka kuus), kusjuures ülemus seletas, et seda alles peale kolmekuulist teenistust on õigus saada. Palun selgitada, kas sarnane teguviis on õigustatud.

Vastus. Vabariigi Valitsuse otsuse põhjal 15. dets. 1922. a. ei ole kriminaalpolitsei ametnikud õigustatud varustusraha saama esimese kolme kuu teenistusaja eest.

Väljaandja: **Siseministeeriumi administratiiv-ala kirjastus.** Vastutav toimetaja: **E. Maddison.**

Tegev toimetaja: **O. Angelus.**

K u u l u t u s e d.

Tunnustatakse maksvusetuks järg- mised isikutunnistused:

- Ilves, Hans Henu p., v. a. Tall. linna pol. 3. jsk. nr. 3566. (36331)
- Recht, Eliise Mardi t., v. a. Tartu linna pol. 1. jsk. nr. 525. (36332)
- Ellmann, Robert Augusti p., v. a. Tall. linna pol. 6. jsk. nr. 7521. (36334)
- Munström, Helene Gustavi t., v. a. Vohnja vallaval. 30. 12. 19 a. nr. 269. (36314)
- Ola u, Leena Jaani t., v. a. Tall. linna pol. 2. jsk. nr. 93. (36335)
- Kuusik, Johannes Aleksandri p., v. a. Kõnnu vallaval. 3. 7. 24 a. nr. 158. (36336)
- Vaino, Karl Mardi p., v. a. Avinurme vallaval. (36337)
- Printo, Ida Aleksandri t., v. a. Varangu vallaval. (36338)
- Arnhold, Anna Nikolai t., v. a. Tall. linna pol. 3. jsk. nr. 15627. (36339)
- Mänd, Aliide Jüri t., v. a. 1920 a. nr. 30. (36340)
- Teener, Juuli Jaani t., v. a. Tall. linna pol. 3. jsk. 1922 a. nr. 3539. (36341)
- Treverk, Julie Andrei t. (36342)
- Rööding, Madis Madise p., v. a. Tall. linna pol. 5. jsk. (36343)
- Ventsel, Ida, v. a. Tall. linna pol. 5 jsk. (36344)
- Teichmann, Ernst Jakobi p., v. a. Tall. linna pol. 1. jsk. abilisel Teliskoplis -- 1925 a. nr. 23/195211. (36346)
- Pressraud, Johanna Karli t., v. a. Tall. linna pol. ülemalt nr. 3527. (36347)
- Torim, Alviine Jaagu t. (36348)
- Kirkmann, Robert Roberti p., v. a. Tall. linna pol. 1. jsk. nr. 3038. (36351)
- Mast, Arthur Vilhelmi p. (36352)
- Bomm, Gustav Hindreku p., v. a. Tall. linna pol. 5. jsk. 9. 7. 24 a. nr. 1030. (36353)
- Rossmann, Johannes Priidiku p., v. a. Tall. linna pol. 1. jsk. nr. 10014. (36354)
- Sepp, Julie Hansu t., v. a. Tall. linna pol. 1. jsk. (36355)
- Matto, Armin, v. a. Tartu linna pol. 1. jsk. 8. 3. 23 a. (36357)
- Volter, Agnes Hansu t., v. a. Tall. linna pol. 2. jsk. 28. 12. 20 a. nr. 11635. (36358)
- Lukas, Elviira Augusti t., v. a. Tall. linna pol. 6. jsk. nr. 45. (36359)
- Ausmees, Maria Kaie t., v. a. Tallinna linna pol. 6. jsk. (36360)
- Silberg, Voldemar Jaani p., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. (36361)
- Bergmann, Emilie Liisa t. (36362)
- Schmidt, Marie Jüri t., v. a. Tall. linna pol. 5. jsk. (36363)
- Ellmann, Pauline Andree t., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. (36364)
- Tomei, Herbert Gustavi p., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. 1924 a. (36365)
- Lehova, Robert Mardi p., v. a. Tartu linna pol. 2. jsk. nr. 12310. (36366)
- Rumessen, Karl Jüri p., v. a. Tall. linna pol. 6. jsk. nr. 10211. (36367)
- Püll, Richard Jaagu p., v. a. Tall. linna pol. 3. jsk. 6. 5. 20 a. nr. 110. (36368)
- Pfaff, Rudolf Karli p. (36369)
- Kleinberg, Dagmar Johani t. (36370)
- Talts, Emmi Jaani t., v. a. Talli vallaval. 10. 12. 22 a. nr. 508. (36371)
- Värkman, Selma Eduardi t., v. a. Viuhula vallaval. 30. 8. 21 a. nr. 1221. (36372)
- Peitson, Jaan, v. a. Pärnu linna pol. jsk. 8. 3. 23 a. nr. 777/31307. (36373)
- Kälissaar, Miralda Jaani t., v. a. Tartu linna pol. 3. jsk. (36374)
- Olmberg, Taavet Johani p., v. a. Rae vallaval. nr. 310. (36376)
- Indus, Helene Aleksandri t., v. a. Ippiku vallaval. 1919 a. nr. 383. (36377)
- Loiga, Alma Karli t., v. a. Tall. linna pol. 1. jsk. 1923 a. (36378)
- Valdmann, Ludmilla Peetri t., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. (36379)
- Valdmann, Liisa Ado t., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. (36380)
- Suidt, Aleksander Fritsu p., v. a. Tall. linna pol. 5. jsk. (36381)
- Kask, Madis Ado p., v. a. Tall. linna pol. 6. jsk. 1919 a. nr. 2272. (36383)
- Koplus, Jaan Peetri p., v. a. Tall. linna pol. 5. jsk. 1921 a. (36384)
- Virves, Johannes Hansu p., v. a. Kärla vallaval. 1923 a. (36385)
- Kabarov, Leonid Aleksandri p., v. a. Tall. linna pol. 2. jsk. 1920 a. (36387)
- Juhkam, Marie Julie t., v. a. Tallinna linna pol. 4. jsk. 1924. a. (36388)
- Viinberg, Gustav Jakobi p., v. a. Tall. linna pol. 5. jsk. 20. 1. 20 a. nr. 7698. (36390)
- Mannov, Johannes Peetri p., v. a. Harku vallaval. 10. 2. 25 a. nr. 534. (36451)

Nordmann, Ida Jüri t., v. a. Harku val-
 laval. 16. 12. 19 a. nr. 48. (36452)
 Korv, Bernhard Mihkli p., v. a. Nehatu
 vallaval. 25. 9. 23 a. nr. 264. (36453)
 Ennik, Rudolf Jaani p., v. a. Nehatu val-
 laval. 29. 4. 24 a. nr. 393. (36454)
 Teilberg, Olga Jüri t., v. a. Nehatu
 vallaval. 27. 2. 20 a. nr. 564. (36458)
 Kaldas, August Kustase p., v. a. Harku
 vallaval. 27. 2. 25 a. nr. 549. (36459)
 Jesmin, Priidu Siimuna p., v. a. Vääna
 vallaval. 27. 8. 23 a. nr. 61/084378.
 (36460)
 Stein, Kristjan Joosepi p., v. a. Sõmeru
 vallaval. 6. 12. 19 a. nr. 805. (36501)
 Kungas, Gustav Tooma p., v. a. Pada
 vallaval. 12. 12. 19 a. nr. 548. (36502)
 Mikotin, Pauline Mardi t., v. a. Varangu
 vallaval. 19. 12. 19 a. nr. 737. (36503)
 Horn, Olga Hermanti t., v. a. Rakvere
 vallaval. 21. 12. 19 a. nr. 836. (36504)
 Veermann, Anna Mardi t., v. a. Põlt-
 samaa alevival. 15. 6. 22 a. nr. 1459.
 (36505)
 Klein, Aleksander Hindreku p., v. a. Nar-
 va linna pol. ülemalt 1920 a. nr. 22551.
 (36507)
 Böckler, Jaan Juhani p., v. a. Keila val-
 laval. 2. 12. 19 a. nr. 298. (36508)
 Mitroschin, Pavel Vassili p., v. a. Ir-
 boska vallaval. 22. 2. 21 a. nr. 1027.
 (36509)
 Leberrecht, Rudolf Karli p., v. a. raud-
 teede pol. ülemalt 31. 1. 22 a. nr. 9092.
 (36511)
 Tallikas, Voldemar Marie p., v. a.
 Roela vallaval. 17. 3. 22 a. nr. 912.
 (36515)
 Riis, Hans Nigolase p., v. a. Undla val-
 laval. 17. 2. 20 a. nr. 1176. (36516)
 Rull, Hans, v. a. Polli vallaval. 11. 12.
 19 a. nr. 114. (36518)
 Allik, Anton Jaani p., v. a. Pajusi val-
 laval. 4. 4. 20 a. nr. 722. (36519)
 Tambur, Elisabeth Hansu t., v. a. Laatre
 vallaval. 8. 12. 19 a. nr. 258. (36520)
 Sempelson, Aliide Hansu t., v. a. Enge
 vallaval. 26. 5. 20 a. nr. 91. (36551)
 Rebane, August Mati p., v. a. Kaisma
 vallaval. 10. 5. 19 a. nr. 231. (36553)
 Riis, Märt Jüri p., v. a. Laatre vallaval.
 27. 1. 21 a. nr. 645. (36554)
 Kiin, Jaak Tiina p., v. a. Laatre vallaval.
 1. 12. 19 a. nr. 159. (36555)
 Nöormann, Aleksander Jaani p.,
 (36556)
 Valdman, August. (36556)

Pihel, Vassili Matvei p. (36556)
 Rägendorf, Johannes Jüri p. (36556)
 Jairus, August Aleksandri p. (36556)
 Leilof, August Andrese p., v. a. Vana-
 Kariste vallaval. 5. 7. 20 a. nr. 606.
 (36557)
 Tihane, Liisa Hansu t., v. a. Vana-Ka-
 riste vallaval. 15. 4. 21 a. nr. 741.
 (36558)
 Sikats, Hans Karli p., v. a. Abja valla-
 val. 24. 11. 19 a. nr. 55. (36559)
 Kruft, Aleksander Peedu p., v. a. Vana-
 Kariste vallaval. 30. 1. 20 a. nr. 426.
 (36560)

Tunnustatakse maksvusetuks järg- mised tunnistused:

Raudsepp, Osvald, hobusepass, nr. 318.
 (25031)
 Raudsepp, Osvald, laskeriista kandmise
 luba, nr. 151/788. (25031)
 Kruup, August, hobusepass, nr. 602.
 (25031)
 Nisu, August, hobusepass. (25031)
 Kiik, Johannes, hobusepass, nr. 882.
 (25031)
 Kiik, Johannes, sõjav. vab. tunnistus,
 nr. 9176. (25031)
 Tsarkov, Aleksander, reservitunnistus,
 nr. 6839. (25031)
 Oja, Aleksander, hobusepass, nr. 612.
 (25031)
 Tõnisson, Ludvig, hobusepass, nr. 442.
 (25032)
 Nisu, Johannes, hobusepass, nr. 203.
 (25032)
 Tosso, Eduard, reservitunnistus,
 nr. 11568. (25032)
 Levakovsky, Vladislav Ivani p., Nan-
 seni pass, v. a. politsei peavalitsuselt
 30. 1. 24 a. nr. 1161/1021. (29289)
 Koksi, Sergei Augusti p., sõjav. vab.
 tunnistus, v. a. 9. jalaväe rügemendi üle-
 malt 27. 4. 20 a. nmr. 729. (21662)
 Kees, Ivan Jakobi p., sõjav. vab. tunnis-
 tus, v. a. Viljandi maak. rahvaväe üle-
 malt 21. 10. 21 a. nr. 8878. (32531)
 Hellmann, Eduard Juhani p., sõjav. vab.
 tunnistus, v. a. 10. jalaväe rügemendi
 ülemalt 30. 9. 23 a. nr. 6528. (32882)
 Sipp, Johannes Tõnise p., sõjav. vab.
 tunnistus, v. a. Naissaare komandandilt
 1. 11. 22 a. nr. 1812. (33243)
 Tamman, Mart Jüri p., Kaitsemaleva
 liikmekaart, v. a. Tartumaa kaitsemaleva
 päälükult 30. 3. 25 a. nr. 887. (33347)

- Lina, Julius Gustavi p.,** sõjav. vab. tunnistus, v. a. Tartu maak. rahvaväe ülemalt 30. 9. 20 a. nr. 32433.
- Õruste, Hans Hansu p.,** sõjav. vab. tunnistus, v. a. Tallinna vahipataljoni ülemalt 14. 9. 20 a. nr. 5308. (33445)
- Karl Holsti kaubamaja Puka osakonna äripaberid:** 1) II järgu äritunnistus, v. a. E. P. Valga osakonnast 29. 12. 24 a. nr. 65, 2) tubakamüügi luba nr. 43, ja 3) kaks hinnata ladutunnistust nr. 16, v. a. E. P. Valga osakonnast. (33840)
- Hermann, Nikolai Mihkli p.,** sõjav. vab. tunnistus, v. a. 1. Tartu sõjaväe haigemaja ülemalt 31. 3. 20 a. nr. 3794. (33845)
- Kauba saatekiri nr. 80664 „väike kiirus“,** v. a. Tartu raudteejaamast maikuul 1. a. ettenäitaja nimele. (33849)
- Unda, Paul Marie p.,** sõjav. vab. tunnistus, v. a. Harju maak. rahvaväe ülemalt 31. 8. 22 a. nr. 2215. (34032)
- Aar, Hugo Joosepi p.,** sõjav. vab. tunnistus, v. a. 1. jalaväe rügemendi ülemalt 22. 4. 20 a. nr. 6876. (34397)
- Grüenevaldt, Georg Arthuri p.,** Tartu ülikooli liikmekkaart, v. a. Tartu ülikooli juhatuselt septembrikuul 1921 a. nr. 2356. (34399)
- Lusin, Sergei, Nansen'i pass, v. a. politsei peavalitsuselt 4. 1. 24 a. nr. 492/252. (34622)**
- Sandberg, Karl Priidiku p.,** laskeriista luba, nr. 134/856. (34689)
- Reinberg, Johannes Jüri p.,** laskeriista luba, nr. 299/491. (34693)
- Sandbank, Johannes Käsperi p.,** sõjav. vab. tunnistus, nr. 29337. (34696)
- Klaos, Jaan Peetri p.,** laskeriista luba, v. a. Tartu maak. pol. ülemalt 27. 9. 1924 a. nr. 10647/2174. (34962)
- Jelbe, August Amalie p.,** reservitunnistus, v. a. Kuperjanovi part. pat. ülemalt 20. 5. 20 a. nr. 638.
- Parusk, Marie Andrese t.,** tähtajaline veksel Mk. 46.000.— peale Eduard Parusk'ilt. (34973)
- Vasar, August Gustavi p.,** sõjav. vab. tunnistus, v. a. 6. jalaväe rügemendi ülemalt 3. 9. 24 a. nr. 5899. (35132)
- Artof, August Peetri p.,** sõjav. vab. tunnistus, v. a. Rahumäe karantiini vangilaagri ülemalt 20. 3. 20. a. nr. 25. (35641)
- Järmut, Eduard Tiiu p.,** välispass, v. a. politsei peavalitsuselt 1925 a. (36123)
- Sukk, Leopold Jaani p.,** sõjav. vab. tunnistus, v. a. Piirivalve valitsuse Petseri jsk. ülemalt 20. 3. 24 a. nr. 1514. (36124)
- Laur, Jaan Kadri p.,** rahvaväest vab. tunnistus, v. a. väljapatarei nr. 11 ülemalt 15. 4. 20 a. nr. 843. (35821)
- Tustit, Ivan Mihaili p.,** sõjav. vab. tunnistus, v. a. Saare maakonna rahvaväe ülemalt 4. 11. 20 a. nr. 1143. (36001)
- Liimann, Theodor, Jüri p.,** välispass, v. a. politsei peavalitsuselt 1925 a. (36143)
- Näär, Voldemar Jaani p.,** sõjav. vab. tunnistus, v. a. väljapatarei nr. 9 ülemalt 22. 12. 20 a. nr. 4038. (36252)
- Vasli, Jenny Jaani t.,** hobusepass, v. a. Kunda-Malla vallaval. 19. 5. 25 a. nr. 135. (36253)
- Jantson, August Jaani p.,** sõjav. vab. tunnistus, v. a. Kindluse suurtükiväe div. 3. grupi ülemalt 15. 9. 20 a. nr. 1263. (36255)
- Lillepool, Martin Mardi p.,** sõjav. vab. tunnistus, nr. 3310. (36259)
- Lorop, Johannes Jaani p.,** välispass. (36261)
- Koch, Jakob Mihkli p.,** hobusepass, v. a. Kaisma vallaval. 28. 12. 20 a. nr. 14. (36262)
- Enge** vallavalitsuse poolt 8. 10. 22 a. nr. 634 all väljaantud hobusepass. (36263)
- Tutt, Jaan Mihkli p.,** hobusepass, v. a. Rägavere vallaval. 23. 1. 25 a. nr. 10. (36264)
- Gamsejev, Prokofi,** hobusepass, v. a. Vasknarva vallaval. nr. 157. (36267)
- Hermann, Kristjan Miku p.,** sõjav. vab. tunnistuse dublikaat, v. a. Viljandi maak. rahvaväe ülemalt 12. 7. 24 a. nr. 2770. (36286)

Teadaanne.

Tartu Politsei ametnikkude Kogu juhatus teatab sellega, et 22. veebr. s. a kell 17 peetakse abiprefekti ruumides, Jaani t. nr. 10,

Kogu üldkoosolek

päevakorraga, mis igale liikmele postiga kätte saadetakse.

Kui kella 17 tarviline arv liikmeid kokku ei tule, peetakse ära teine koosolek kell 8 samal päeval, samas ruumis ja sama päevakorra juures, mis on otsusvõimeline kokkutulnud liigete arvu peale vaatamata.

Tartus, 1. veebr. 1926 a.

Juhatus.